

Problemele pe care aş dori să le supun atenției dumneavoastră decurg în mod firesc din activitatea de ocrotire a patrimoniului arheologic din județul Ilfov. Ele au constituit, de altfel, și subiectul unor discuții și acțiuni întreprinse în județul nostru de către colectivul de specialiști ai muzeului județean.

Încep cu o idee deja abordată în discuția de astă seară, anume cu protecția stațiunilor arheologice. În județul Ilfov există o situație asemănătoare cu cea din județul Tulcea sau Galați și probabil că în același fel se prezintă lucrurile în întreaga țară deoarece șantiere mari, ample lucrări de investiții, se realizează pretutindeni pe teritoriul patriei noastre. Este un lucru evident că odată cu realizarea programelor de îmbunătățiri funciare și irigații, sau odată cu amplasarea noilor platforme industriale se afectează, într-o măsură mai mare sau mai mică, stațiunile arheologice aflate în zona acestor lucrări. Soluția aplicată până acum, adică organizarea șantierelor arheologice de salvare, va trebui să fie generalizată și folosită în mod corespunzător. Așa cum a reieșit din intervențiile predecesorilor mei, de cele mai multe ori muzeografi de specialitate află despre existența acestor stațiuni arheologice după ce ele au fost deja parțial sau total distruse de lucrările în desfășurare. În aceste cazuri, vina de a fi păgubit știința și patrimoniul cultural național de valori și documente irecuperabile nu o poartă tovarășii din construcții ci noi, cei care nu am știut până în momentul de față să elaborăm o evidență a tuturor obiectivelor arheologice. Din această cauză eu consider că problema numărul unu în ocrotirea stațiunilor arheologice o constituie evidența lor. Pentru realizarea acestui obiectiv este necesară o campanie națională de cercetări de suprafață, de mari proporții, în care să fie angrenate toate forțele arheologice de care dispune țara noastră. Numai prin intermediul acestei acțiuni de „periere“ a teritoriului patriei vom fi capabili să asigurăm, într-o măsură satisfăcătoare, ocrotirea preventivă a obiectivelor arheologice.

În al doilea rând, aş dori să mă refer la necesitatea constituirii unor echipe de specialiști care să asigure servicii esențiale în cadrul sistemului patrimoniului cultural național. Iată, spre exemplu, în discuția de azi dimineață au fost evidențiate avantajele pe care le oferă holografia în conservarea, de un anumit tip, a patrimoniului cultural național. Din cuvântul unor antevorbitori am înțeles că folosirea calculatorului electronic este o acțiune a cărei finalizare e prevăzută în următorii doi, trei ani. Dar informatica ne mai poate ajuta și în alt mod, mai precis informarea documentară. În rețeaua de oficii a patrimoniului cultural național se resimte lipsa unui centru de informare specializat în prelucrarea complexă a materialelor științifice și metodologice necesare unei bune activități. Prin organizarea unui asemenea compartiment ar fi atinse mai multe obiective. Înainte de toate, rețeaua oficiilor ar fi dotată cu un instrument și o metodă de lucru eficiente,

care ne-ar da posibilitatea să ținem pasul cu explozia informațională contemporană. Pe de altă parte, folosirea unor procedee noi de evidențiere a informațiilor, procedee care presupun o democratizare a valorilor culturale și științifice, va avea ca efect și o modernizare a concepțiilor despre instituționalizare, organizarea și valorificarea cercetării arheologice.

În încheiere, doresc să-mi exprim punctul de vedere asupra unor idei evidențiate de discuțiile din această seară. Mă declar de acord și sprijin sugestia tovarășului director Gavrilă Simion de a fi organizate cât mai des asemenea schimburi de opinii deoarece activitatea de ocrotire a patrimoniului cultural național este în expansiune, producând noi și complicate probleme. Pe de altă parte, nu sînt de acord cu tovarășii care au susținut că mijloacele financiare de care putem dispune sînt insuficiente. Legislația în vigoare permite folosirea unor fonduri pentru ocrotirea patrimoniului cultural național, fonduri aflate, spre exemplu, în cadrul devizelor generale de realizare a lucrărilor de investiții. Asemenea mijloace așteaptă numai să fie procurate și folosite cu priecere.

MIHAI BRUDIU

Muzeul județean de istorie
Galați

Rămîn pe terenul discuțiilor din domeniul arheologiei, care s-a bucurat de o atenție mai mare în cadrul acestei consfătuiri. Și anume, aș vrea să mă refer la urgentarea evidenței monumentelor arheologice, deoarece, în prezent și în viitorul foarte apropiat, mutațiile rapide, structurale și vaste care vor avea loc în domeniul agriculturii, vor impune de la sine dispariția multor monumente, pe care trebuie neapărat să le luăm în evidență și să le facem cunoscute proiectanților. În altă ordine de idei, trebuie să fim conștienți că multe monumente arheologice suferă în prezent un proces de distrugere. Mă refer la valul roman din sudul Moldovei care este transformat în drum și folosit de utilaje grele, și care, în cîțiva ani de zile va dispărea de pe suprafața zonei respective. Este un monument care are implicații chiar dincolo de hotarul patriei noastre, ca să nu mai vorbim pentru istoria națională. Apoi, aș opta pentru întocmirea unor colective de arheologi pe specialități, și mă refer la experimentul profesorului M. Petrescu-Dimbovița din zona Prutului, unde se găsesc foarte multe locuri paleolitice și care a avut rezultate deosebite în campaniile de salvare din zona lacului de acumulare, zonă unde se concentrează probleme de specialitate, oarecum mai pregnante. Apoi, aș sugera ca datele privind problemele evidenței monumentelor arheologice să nu stea depozitate în sertare, să fie exprimate cartografic, realizîndu-se eventual hărți arheologice la nivel de județ, urmînd a fi concentrate la nivel central. Ar fi bine, de asemenea, ca rezervațiile arheologice să se bucure de reprezentare pe hărțile la scară mare, așa cum sînt numai unele dintre monumentele arheologice, de exemplu tu-